АСОЦІАЦІЯ ЄС – УКРАЇНА:

що це дає Вам

ЗМІСТ

Вступ 3

Інструмент для проєвропейських перетворень 4

Не декларації, а юридичні зобов'язання 5

В основі угоди – спільні цінності 6

Держава і суспільство: відносини європейського зразка 7

Розширення прав споживачів 9

Більше товарів за нижчими цінами 10

Чистіше довкілля 12

Зручніший та безпечніший автотранспорт 13

Якісніша освіта 14

Імпульс для секторальної співпраці 15

Структура і зміст Угоди про асоціацію 18

Про європейську інтеграцію України говорять давно і багато.

Можливо, громадяни України сприймають євроінтеграцію як суто політичну матерію, предмет міжнародних переговорів, справу президентів та прем'єрів. Як укладання угод, підписання протоколів – одним словом, як щось відірване від повсякденного життя.

Проте реальна, а не декларативна європейська інтеграція насамперед має стосуватися внутрішнього розвитку країни, покращення життя пересічної людини. Євроінтеграція – це коли економіка працює на благо всього суспільства, а не окремих наділених владою осіб чи близьких до них корпорацій; коли всі рівні перед законом, незалежно від посади і майнового стану; коли держава дбає про довкілля та пильно стежить за якістю харчових продуктів, а бюджетні витрати здійснюються якомога ощадливіше та в інтересах суспільства. Це гарні дороги, безпечні вулиці, якісна вода з крану в помешканні. Звичайно, це також чесні вибори, свобода зібрань та мітингів, опозиційної діяльності, боротьба з корупцією. Справді, немає жодної сфери, якої б не стосувалася євроінтеграція.

Для країн колишнього соціалістичного табору величезним стимулом до проєвропейських перетворень було прагнення якомога тісніших відносин з Європейським Союзом – аж до приєднання. Хтось, як-от сусіди України Польща, Угорщина, Словаччина та Румунія, вже досягли цього й нині користуються всіма перевагами перебування в об'єднаній європейській родині. Інші держави, зокрема Чорногорія та Сербія, наполегливо рухаються в цьому напрямку.

Україна також проголосила курс на європейську інтеграцію. Саме про необхідні для цього конкретні справи йдеться в Угоді про асоціацію між Європейським Союзом та Україною (УА). Документ передбачає реалізацію низки важливих реформ та запровадження європейських стандартів і норм, що піднесуть якість життя громадян на новий рівень.

ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРОЄВРОПЕЙСЬКИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

У червні 2014 року завершився процес підписання Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною. 16 вересня документ синхронно ратифікували Верховна Рада і Європарламент. З 1 листопада 2014 року розпочалося тимчасове застосування Угоди, а 1 вересня 2017 року, після завершення процесу ратифікації національними парламентами країн-членів ЄС, документ набув чинності.

Угода про асоціацію – це документ обсягом понад 1000 сторінок. Вона складається з семи розділів та понад 40 додатків і протоколів. За обсягом і тематичним охопленням угода є найбільшим міжнародно-правовим документом, який укладала в своїй історії Україна. Для Євросоюзу подібні документи також є найбільш всеохопними міжнародними договорами, укладеними будь-коли з країною, яка не є кандидатом на приєднання до ЄС.

У документі немає згадки про можливості членства України в ЄС. Проте сама собою успішна реалізація положень УА означала б належне запровадження норм, що діють в ЄС, та готовність України перейти до глибших рівнів інтеграції з Євросоюзом. Водночас виконання передбачених Угодою про асоціацію реформ і перетворень сприятиме суттєвому підвищенню якості життя громадян України.

НЕ ДЕКЛАРАЦІЇ, А ЮРИДИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Угода про асоціацію передбачає, що до українського законодавства має бути інкорпоровано значну частину правового доробку ЄС (acquis communautaire). Україна, таким чином, стає інтегральною складовою сучасної Європи.

У цьому сенсі надзвичайно важливо, що положення УА є юридично зобов'язуючими. Зрозуміло, що оскільки Україна прагне інтегруватися до Євросоюзу, це насамперед означає взяття нею певних зобов'язань. Це стосується адаптації законодавства ЄС та застосування його на практиці, повагу до цінностей, на яких ґрунтується Європейський Союз. Зі свого боку, Євросоюз зобов'язується допомагати Україні в процесі зближення.

Наприклад, 5-й розділ Угоди під назвою «Економічне та секторальне співробітництво» містить положення щодо цілей і форм співпраці між ЄС та Україною у 28 сферах. Стосовно майже кожної з них визначено перелік, відповідні етапи та терміни імплементації актів законодавства ЄС, які Україна зобов'язується перенести до національного законодавства. Всього мова йде про понад 300 регламентів та директив ЄС, а також інших актів acquis. Терміни впровадження законодавства ЄС Україною становлять 2-3-5-7 років з часу набуття УА чинності. При цьому близько двох третин актів має бути імплементовано протягом 2-5 років.

У розділі щодо фінансової співпраці ЄС у рамках своїх відповідних фінансових інструментів зобов'язується надавати допомогу Україні для досягнення цілей УА. Водночас надання цієї допомоги здійснюватиметься відповідно до принципів належного фінансового управління і передбачатиме ефективне попередження шахрайства, корупції, інших зловживань та боротьбу з ними. Для цього Україна повинна буде впровадити відповідні положення законодавства Євросоюзу.

В ОСНОВІ УГОДИ – СПІЛЬНІ ЦІННОСТІ

Засадничі принципи й найважливіші для ЄС та України загальні питання виписано у преамбулі та першому розділі УА, який має назву «Загальні принципи».

Зокрема, йдеться про:

- намір сторін розвивати тісні й тривалі відносини на основі спільних цінностей: це демократія, дотримання прав людини та фундаментальних свобод, верховенство права;
- підтвердження того, що ЄС визнає Україну європейською країною, яка поділяє спільну історію та спільні цінності держав-членів та Євросоюзу в цілому;
- визнання Євросоюзом європейських прагнень України – ЄС вітає її європейський вибір, включаючи зобов'язання розбудовувати міцну та сталу демократію й ринкову економіку;
- визнання того, що політична асоціація та економічна інтеграція України з Євросоюзом залежатиме від успішності виконання Угоди про асоціацію, досягнень України у забезпеченні спільних цінностей і зближення з ЄС у політичній, економічній та правовій площинах;

- готовність ЄС допомагати у процесі впровадження реформ та наближення України до Євросоюзу, що буде його внеском у поступову інтеграцію та поглиблення політичної асоціації.

В Угоді про асоціацію зафіксовано також відданість принципам незалежності, суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів сторін. ЄС послідовно виконує ці положення, не визнаючи анексії Криму та засуджуючи підтримку Росією сепаратистів на сході України.

Угода про асоціацію між ЄС та Україною передбачає постійний політичний діалог і співпрацю задля зміцнення в Україні поваги до демократичних принципів, верховенства права та належного врядування, прав людини і фундаментальних свобод, проведення внутрішніх політичних та інституційних реформ. Отже, успішна реалізація УА зробить Україну органічною складовою тієї частини Європи, що спирається на європейські цінності.

Зокрема, їй стануть притаманними такі риси:

- метою діяльності держави є реалізація прав людини, створення найсприятливіших умов для розвитку та самореалізації всіх громадян і гарантування їхньої безпеки;
- політичні партії керуються засадами внутрішньої демократії та фінансуються прозоро, послідовно дотримуються визначеної ними політичної стратегії, а потрапивши до парламенту чи місцевих рад, працюють над виконанням задекларованих політичних програм;
- парламент та інші виборчі органи формуються за чесною виборчою системою і відображають інтереси всього народу;
- державна політика провадиться відкрито, з урахуванням думки зацікавлених суспільних груп;
- неефективна державна політика передбачає відставку відповідальних за неї посадовців;
- влада децентралізована і прозора, ефективно організована для потреб розвитку країни, а не особистого збагачення тих, хто працює в цій сфері;
- діяльність чиновників регулюється законом, адміністративні послуги є доступними і зручними для громадян та не створюють їм перешкод у реалізації прав;

- зменшується рівень корупції – вона не заохочується недосконалим законодавством, а всі відомі її прояви неухильно караються, незалежно від впливовості суб'єкта їх вчинення;
- правоохоронні органи не втручаються у сферу особистого життя, а кримінальне переслідування без реальних правових підстав неможливе;
- правосуддя є справедливим і доступним, неухильно дотримується принцип верховенства права.

- державні службовці доброчесно та віддано служать людям і країні, їх відбір є прозорим на конкурсній основі на підставі оцінки рівня професійності;
- право власності гарантується ефективними механізмами захисту;
- місцеве самоврядування є дієвим – ресурси громади залишаються в її руках, вона сама вирішує питання життя на своїй території в межах, визначених законом;

Імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною дозволила б суттєво покращити ситуацію щодо захисту прав споживачів. Співробітництво в рамках Угоди допоможе Україні вирішити такі проблеми, як не надто прозоре ціноутворення, наявність на ринку небезпечних товарів і незадовільний контроль за якістю продукції, задоволення прав на компенсацію у разі придбання товару чи отримання послуги неналежної якості тощо. Євросоюз має значний досвід у сфері захисту прав споживачів, перевірені часом структури й методи. Україна може всім цим скористатися.

Зокрема, УА дозволить досягнути таких цілей:

- гарантування отримання детальної інформації щодо ризиків, пов'язаних зі здоров'ям та безпекою, які мають стосунок до продуктів;
- розробка системи, яка б дозволила швидке інформування громадськості та вилучення небезпечних продуктів чи товарів з ринку, а також відстеження їх походження;
- заборона продажу небезпечних продуктів;
- ефективна протидія підробкам та фальсифікації продукції;
- запровадження суттєвих штрафів за порушення;
- проведення спеціальних заходів, які стосуються безпеки дитячих іграшок.

Сторони також співпрацюватимуть за такими напрямками: сприяння обміну інформацією про системи захисту прав споживачів; забезпечення експертизи щодо правової та технічної здатності імплементації відповідного законодавства й запровадження систем ринкового нагляду; удосконалення інформації, що надається споживачам; навчання представників органів влади, що працюють у відповідній сфері; заохочення розвитку незалежних асоціацій споживачів та контактів між представниками споживачів.

БІЛЬШЕ ТОВАРІВ ЗА НИЖЧИМИ ЦІНАМИ

Положення Угоди про створення глибокої і всеосяжної зони вільної торгівлі між ЄС та Україною є невід'ємною частиною УА. Вони передбачають взаємне відкриття ринків, а також регуляторне та інституційне наближення України до Євросоюзу. У непрості для світової економіки часи це надає низку цілком відчутних переваг як для пересічних громадян, так і для українського бізнесу.

Зокрема, для споживачів вільна торгівля з ЄС означатиме:

- нижчі ціни внаслідок доступу до ширшого асортименту продукції й, відповідно, більшої конкуренції між виробниками та продавцями;
- безпечнішу продукцію на внутрішньому ринку, що стане результатом передбачених УА якісних змін українського законодавства та регуляторних норм;
- нові робочі місця у результаті покращення інвестиційного клімату в Україні внаслідок створення сприятливішого регуляторного середовища, яке відповідатиме нормам і правилам ЄС;
- підвищення рівня соціальної захищеності, оскільки текст Угоди містить положення щодо безпеки й стандартів праці, соціального забезпечення, екологічних вимог тощо.

Український бізнес отримує такі переваги:

- безмитний доступ до найбільшого у світі ринку для більшості українських продуктів, що створює великі можливості для експорту;

- поліпшення доступу на ринки третіх країн через гармонізацію українського законодавства із законодавством ЄС і, відповідно, перехід на визнані світові стандарти;
- кращу законодавчу захищеність прав інтелектуальної власності та застосування нових норм на практиці, що принесе вищі прибутки для винахідників і митців;
- сприятливіший внутрішній інвестиційний та бізнес-клімат.

Для держави глибока і всеосяжна зона вільної торгівлі з ЄС означатиме підвищення ефективності управління державними фінансами, додаткові можливості для завершення вже розпочатих соціально-економічних реформ. Безсумнівними стратегічними перевагами є підвищення продуктивності праці, зменшення безробіття та рівня бідності.

Водночас не уникнути й певних труднощів. Наприклад, можна очікувати тимчасового зростання витрат, пов'язаних із адміністративними та правовими змінами. Додаткових видатків від бізнесу потребуватиме дотримання високих стандартів. Вільна торгівля з таким потужним партнером як Європейський Союз означатиме для українських компаній більшу конкуренцію, якої можуть не витримати слабші фірми. Однак, якщо зона вільної торгівлі з ЄС і призведе до певних втрат у короткостроковій перспективі, безперечними й вагомими будуть виграші на середньо- та довгостроковий терміни. Передбачена Угодою глибока і всеосяжна зона вільної торгівлі запрацювала з 1 січня 2016 року. Утім, ще в квітні 2014 року Євросоюз надав українським виробникам односторонні торговельні преференції – режим експорту української продукції до ЄС, подібний до виписаного в Угоді про асоціацію.

ЧИСТІШЕ ДОВКІЛЛЯ

Екологічна політика Євросоюзу та його законодавство у сфері охорони довкілля становлять зразок для України. Згідно з Угодою про асоціацію вона має адаптувати 31 екологічну директиву. Це дасть можливість країні наблизитися до стандартів ЄС та реально поліпшити стан довкілля.

Наприклад, УА передбачає такі кроки для забезпечення чистоти повітря в Україні:

- визначення обов'язкових цілей та обмеження ключових забруднювачів;
- ідентифікація зон для пріоритетних дій, розробка плану дій із забезпечення чистоти повітря для найбільш забруднених зон;
- розробка системи для забезпечення прозорого та правильного інформування громадськості щодо чистоти повітря;
- покращення якості бензину та дизпалива, заборона палива, що містить свинець;
- зменшення шкоди від зберігання бензину і нафти;
- виробництво безпечних фарб та лаків, особливо для автомобільної промисловості.

Як і в багатьох інших сферах, виписані в УА зобов'язання Євросоюзу та України щодо довкілля мають фіксовані часові рамки виконання. Наближення України до екологічних стандартів ЄС призведе до покращення здоров'я людей та зменшення смертності, а також матиме економічні вигоди для держави й бізнесу.

Співробітництво в рамках Угоди про асоціацію у транспортному секторі спрямоване на модернізацію та поступове його наближення до стандартів і підходів ЄС.

Наприклад, в автомобільній галузі України вимоги Угоди насамперед спрямовані на те, щоб протягом 3-7 років досягнути:

- підвищення безпеки на автошляхах – нині показники загиблих відносно кількості транспортних засобів чи ДТП в Україні у рази вищі, ніж у країнах ЄС;
- покращення комфорту та безпеки пасажирів, зокрема через посилення конкуренції та прозорості у доступі до ринку послуг – тоді переваги отримуватимуть перевізники, які справді піклуються про пасажирів;
- підвищення рівня соціального захисту як користувачів автотранспортних послуг, так і працівників автомобільного транспорту;
- подолання корупції, зокрема через відмову від надмірної кількості інспекторів та їхнього безпосереднього контакту з особами, що перевіряються, а також через унеможливлення вільного тлумачення норм законодавства.
- заборони допуску до перевезень небезпечних за конструкцією та технічним станом транспортних засобів.

Угода передбачає таке ж масштабне співробітництво і в сферах залізничного та морського транспорту. Деякі положення так само спрямовані на посилення конкуренції в цих секторах та встановлення зрозумілих цін.

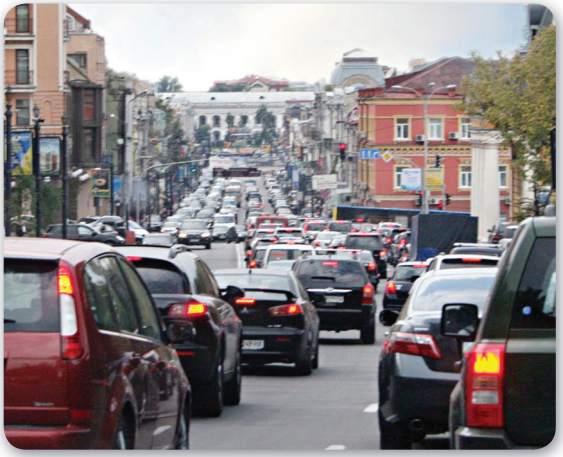

ЯКІСНІША ОСВІТА

Метою Угоди про асоціацію у сфері вищої та професійно-технічної освіти є досягнення Україною рівня держав-членів Євросоюзу.

На практиці це означатиме:

- розширення можливостей для студентів та викладачів щодо навчання, стажування й дослідницької роботи за кордоном;
- спрощення доступу до отримання вищої освіти;
- реформування та модернізацію системи вищої освіти, повноцінну участь України у єдиному європейському освітньому просторі на основі Болонського процесу;
- якіснішу вищу освіту;
- покращення співробітництва між вищими навчальними закладами та розширення їхніх можливостей.

Угода також передбачає активнішу співпрацю у сфері професійно-технічної освіти та навчання. Важливим є запровадження в Україні принципу «навчання впродовж усього життя» – підвищення кваліфікації людини протягом усієї її трудової діяльності залежно від вимог ринку праці.

Опосередковано модернізація системи вищої освіти та інші можливості Угоди про асоціацію допоможуть і розв'язанню соціально-економічних проблем. Наприклад, кращому регулюванню ринку праці. Адже що більше випускників отримують справді необхідні для ринку професії та кваліфікації, то нижчий рівень безробіття. Це зменшить, зокрема, обсяги відтоку робочої сили та інтелектуального потенціалу з України.

Асоціація України та Євросоюзу у ширшому сенсі цього терміну стосується не лише питань, прописаних в Угоді про асоціацію. Ось кілька прикладів важливих сфер, у яких УА може надати імпульсу до співпраці.

Питання скасування віз для громадян України не було пов'язане безпосередньо з Угодою про асоціацію, однак надзвичайно важливим для його врегулювання є третій розділ УА – «Юстиція, свобода та безпека». Там ідеться про співпрацю у сферах інституційної розбудови, незалежності правосуддя, боротьби з корупцією та організованою злочинністю, адекватного захисту персональних даних, урегулювання легальної міграції, боротьби з нелегальної міграцією тощо.

Усе це так чи інакше стосується лібералізації візового режиму. Відповідний діалог між Україною та ЄС розпочався у жовтні 2008 року. 22 листопада 2010 року Євросоюз надав Україні План дій з візової лібералізації (ПДВЛ): вичерпний перелік кроків, після здійснення яких безвізові поїздки громадян України до ЄС стануть реальністю. У квітні 2016 року, після виконання Україною ПДВЛ, Європейська Комісія подала на розгляд Ради ЄС та Європарламенту законопроект, який передбачав скасування візового режиму для громадян України. Зрештою, безвізовий режим запрацював з 12 червня 2017 року – після схвалення цієї законодавчої пропозиції Європарламентом та Радою ЄС. Тож тепер українці можуть подорожувати до країн ЄС без віз.

ІМПУЛЬС ДЛЯ СЕКТОРАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ

У результаті виконання Україною визначених Євросоюзом умов та його активної підтримки українці отримають не лише свободу пересування, а й безпечнішу та сучаснішу країну. Для ЄС Україна також стає передбачуванішим та надійнішим сусідом.

Угода про асоціацію містить положення щодо енергетичного співробітництва з метою підвищення енергетичної безпеки, конкурентоспроможності, розвитку енергетичної інфраструктури. Україна підтверджує зобов'язання наближати енергетичне законодавство до положень законодавства ЄС, водночас сприяючи підвищенню енергоефективності та використанню відновлюваних джерел енергії.

Опосередковано реалізація УА сприятиме ефективній участі України в Договорі про заснування Енергетичного Співтовариства (ДЕС), членом якого вона стала 1 лютого 2011 року. Це важливий напрямок відносин з ЄС. За належного виконання зобов'язань у рамках членства в ЄЕС Україна та її громадяни отримають багато переваг, серед яких:

- нижчі ціни та кращий вибір, адже зростатиме конкуренція між постачальниками на ринку газу та електроенергії;
- скорочення споживання викопних видів палива, що зменшить залежність української економіки від імпортованих енергоносіїв та покращить стан довкілля;
- збільшення інвестицій в енергетичну галузь України;
- більші можливості для експорту української електроенергії та доступу українських компаній на внутрішній енергетичний ринок ЄС;
- посилення енергетичної безпеки і незалежності України.

З цією метою Україна вже ухвалила низку важливих законів, зокрема про ринок природного газу та ринок електричної енергії, про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики й комунальних послуг тощо.

Вище вже розглядались переваги асоціації з ЄС для транспортного сектору України. Однак окремо і паралельно з цим просувається процес авіаційного співробітництва. Йдеться про інтеграцію України до Спільного авіаційного простору ЄС (САП). Нині Угода про САП охоплює близько 40 держав, потенційний ринок авіаційних послуг у країнах-членах перевищує 500 млн. осіб.

ІМПУЛЬС ДЛЯ СЕКТОРАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ

Угода про приєднання України до САП наразі очікує на підписання

«Відрите небо» (так ще називають Спільний авіаційний простір) базується на принципі прийняття третьою країною всього законодавства ЄС у сфері цивільної авіації. Це стосується безпеки польотів, захисту пасажирів, відповідальності авіаперевізників, захисту довкілля, конкуренції та державної допомоги. Бути стороною Угоди означає для компаній країн-учасниць змогу літати до інших країн-учасниць та обслуговувати їхні внутрішні рейси без обмежень щодо вибору маршрутів та частоти польотів.

Унаслідок збільшення пропозицій та посилення конкуренції зменшаться ціни. На український ринок можуть прийти так звані бюджетні авіалінії з Євросоюзу з доступними цінами на квитки. Отже, приєднання України до САП призведе до низки позитивних змін:

- зниження вартості авіаперевезень;
- ефективніше використання аеропортів;
- вдосконалення методів управління авіакомпаніями;
- поліпшення якості послуг авіакомпаній;
- розвиток транзитного потенціалу країни;
- збільшення доходів провайдерів аеронавігаційних послуг;
- поліпшення іміджу країни та збільшення довіри до неї;
- поява нових ринків збуту для продукції української авіаційної промисловості;
- збільшення інвестицій в аеропорти та зростання заробітної плати для працівників сфери.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

№	Назва розділу	Питання, яких стосується розділ
	Преамбула	Перелік засад, на яких ґрунтується бажання сторін до укладення УА
1	Загальні принципи	Принципи, які є основоположними для співробітництва ЄС та України, зокрема, демократія та верховенство права, належне врядування, боротьба з корупцією, боротьба з різними формами транснаціональної організованої злочинності й тероризмом, ринкова економіка.
2	Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та зближення у сфері зовнішньої та безпекової політики	Цілі та форми проведення політичного діалогу, співробітництво у сфері внутрішніх реформ та у зовнішній і безпековій політиці, ратифікація та імплементація Римського статуту Міжнародного кримінального суду та пов'язаних з ним документів, попередження конфліктів, військове співробітництво, нерозповсюдження зброї та боротьба з тероризмом тощо.
3	Юстиція, свобода та безпека	Верховенство права та повага до прав людини і основоположних свобод, захист персональних даних, співробітництво у сфері надання притулку та управління кордонами, мобільність працівників, боротьба зі злочинністю та корупцією.
4	Торгівля та питання, пов'язані із торгівлею	Створення глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі.

№	Назва розділу	Питання, яких стосується розділ
5	Економічна та секторальна співпраця	Цілі, завдання, напрями та форми співробітництва у 28 сферах: енергетика; макроекономічна співпраця; управління публічними фінансами; оподаткування; статистика; довкілля; транспорт; космос; дослідження і розвиток; промислова політика і політика щодо підприємств; видобувна та металургійна галузі; фінансові послуги; право компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік і аудит; інформаційне суспільство; аудіовізуальна політика; туризм; сільське господарство і розвиток сільської місцевості; морська політика та політика у сфері рибальства; співробітництво щодо Дунаю; захист споживачів; зайнятість, соціальна політика та рівні можливості; охорона здоров'я; освіта, навчання та молодь; культура; спорт і фізична активність; розвиток громадянського суспільства; транскордонна та регіональна співпраця; участь у програмах та агентствах ЄС.
6	Фінансова співпраця, включаючи положення щодо боротьби з шахрайством	Пріоритети та основні адміністративно-правові засади отримання Україною фінансової допомоги ЄС.
7	Інституційні, загальні та прикінцеві положення	Створення та визначення функцій нових інституцій, покликаних сприяти реалізації Угоди по асоціацію: Ради асоціації, Комітету асоціації, Парламентського комітету асоціації, Платформи громадянського суспільства.

Європейський Союз

101, вул. Володимирська, м. Київ, 01033, Україна
тел.: +38 (044) 390-80-10, факс: +38 (044) 390-80-15
e-mail: delegations-ukraine@eeas.europa.eu
delegations-ukraine-press@eeas.europa.eu (*відділ преси та інформації*)
www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine
www.europa.eu
Facebook: http://www.facebook.com/EUDelegationUkraine
Twitter: http://twitter/EUDelegationUA

Київ: Представництво ЄС в Україні, 2018

PRINT	ISBN: 978-92-9238-585-9 doi: 10.2871/932056	JA-03-18-013-UK-C
PDF	ISBN: 978-92-9238-584-2 doi: 10.2871/755401	JA-03-18-013-UK-N

Друк з дозволу Представництва ЄС в Україні
Друк: FGL Energy LLC, АДЕФ-Україна, червень 2018

© Європейський Союз, 2018
Ця публікація видана за фінансової підтримки Європейського Союзу.
Викладені в ній погляди є авторськими і не обов'язково відображають офіційну думку Європейського Союзу. Відтворення дозволене за умови посилання на першоджерело.
Надруковано в Україні

JA-03-18-013-UK-C (print); JA-03-18-013-UK-N (PDF)